

08213003 számú Erdészeti felkészítő gépek kezelője megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Erdészeti felkészítő gépek kezelője
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0821 Erdőgazdálkodás

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Erdészeti felkészítő gépek kezelője
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 2

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

83/2003. (VII. 16.) FVM rendelet a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány bevezetéséről és kiadásának szabályairól

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

Az erdészeti felkészítő gépek kezelője elvégzi aprítógéppel a fakitermelés, vagy egyéb erdészeti-kertészeti munkák során keletkezett vékony faanyag aprítását, hasítógéppel elvégzi a vastagabb erdei választékok és egyéb faanyagok hasítását, kérgezógéppel elvégzi az erdei választékok kérgezését. Felismeri azokat a fafajokat, választékokat, amelyek hasítását, kérgezését,

aprítását végzi. A felkészítés eszközeit (aprítógép, hasítógép, kérgezógép) biztonságosan használja. A munkavégzés helyszínét az előírásoknak megfelelően biztosítja. A munkavégzéshez szükséges engedélyeket beszerzi. A vonatkozó tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat betartja.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: nem szükséges

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 150

7.2 Maximális óraszám: 180

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Képesség	Tudás	Attitűd	Autonómia és felelősség
Végrehajtja a megfelelő fafajú erdei választék hasítását vagy aprítását vagy kérgezését.	Ismeri az erdei fa és cserjefajokat. Ismeri az erdei választékokat.	Elkötelezett az erdei fa- és cserjefajok és az erdei választékok felismerése iránt.	Képes önállóan az erdei fa- és cserjefajokat és az erdei választékokat felismerni.
Gondoskodik a hasítógép munka előtti ellenőrzéséről, karbantartásáról.	Ismeri a hasítógép munka előtti ellenőrzési feladatait és a karbantartását.	Törekszik a hasítógép biztonságos és szakszerű működtetésére, elkötelezett a munka előtti	Betartja a hasítógép munkavégzés előtti ellenőrzésének és karbantartásának szabályait.

		ellenőrzése és a karbantartása iránt.	
Elvégzi a munkaterület kijelölését, biztosítását a hasítás megkezdése előtt.	Tudja a hasítógép működtetésére vonatkozó biztonsági szabályokat.	Követi a hasítógép szabályszerű és biztonságos használatának technológiai utasításait.	Betartja önállóan az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) hasításra vonatkozó előírásait a munkaterület kijelölésénél és biztosításánál.
Végrehajtja a hasítást az erdészeti hasítógéppel.	Ismeri a hasítógép működését, használatának szabályait.	Elkötelezett a hasítógép szabályszerű és biztonságos használata iránt.	Képes önállóan az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) előírásainak megfelelően hasítást végezni hasítógéppel.
Elvégzi az aprítógép munka előtti ellenőrzését, karbantartását.	Ismeri az aprítógép munka előtti ellenőrzési feladatait és a karbantartását.	Törekszik az aprítógép biztonságos és szakszerű működtetésére, elkötelezett a munka előtti ellenőrzése és a karbantartása iránt.	Képes elvégezni az aprítógép munkavégzés előtti ellenőrzését és karbantartását.
Gondoskodik a munkaterület kijelöléséről, biztosításáról az aprítás megkezdése előtt.	Tudja az aprítógép működtetésére vonatkozó biztonsági szabályokat.	Elkötelezett az aprítógép szabályszerű és biztonságos használatára iránt.	Felelősséget vállal önállóan az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) előírásai szerinti munkaterület kijelöléssel és biztosítással kapcsolatban az aprítás megkezdése előtt.
Végrehajtja az aprítást az erdészeti aprítógéppel.	Ismeri az aprítógép működését, használatának szabályait.	Elkötelezett az aprítógép szabályszerű és biztonságos használata iránt.	Képes önállóan az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) előírásainak megfelelően aprítást végezni aprítógéppel.
Elvégzi a kérgezógép munka előtti ellenőrzését, karbantartását.	Ismeri a kérgezógép munka előtti ellenőrzési feladatait és a karbantartását.	Meggyőződik a kérgezógép biztonságos és szakszerű működtetéséről, elkötelezett a munka előtti ellenőrzése és a karbantartása iránt.	Képes elvégezni a kérgezógép munkavégzés előtti ellenőrzését és karbantartását.
Gondoskodik a munkaterület kijelöléséről, biztosításáról a kérgezés megkezdése előtt.	Tudja a kérgezógép működtetésére vonatkozó biztonsági szabályokat.	Követi a kérgezógép szabályszerű és biztonságos használatának technológiai utasításait.	Betartja önállóan az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) kérgezésre vonatkozó

			előírásait a munkaterület kijelölésénél és biztosításánál.
Végrehajtja a kérgézést az erdészeti kérgezőgéppel.	Ismeri a kérgezőgép működését, használatának szabályait.	Elkötelezett a kérgezőgép szabályszerű és biztonságos használata iránt.	Felelősséget vállal önállóan az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) előírásai szerinti munkaterület kijelöléssel és biztosítással kapcsolatban a kérgezés megkezdése előtt.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A szakember-utánpótlás súlyos gondnak tekinthető az erdőgazdálkodásban. A munkaerő-piaci helyzet miatt érzékelhető elmozdulás történt a fakitermelés folyamatgépesítésének irányába a vállalkozások szintjén is, de a magrendelői oldalról is. A jelentős kézi munkaerő-hiányt a faki-termelési műveletek gépesítésével lehet csökkenteni. A képzési szerkezet jelentős átalakulása, a szakmák, szakképesítések számának csökkentése miatt hiánypótló az erdőgazdálkodásban alkalmazott gépek kezelésére történő szervezett felkészítés biztosítása, valamint a megszerzett kompetenciák tanúsítása annak érdekében, hogy a szakképzett gépkezelők terén mutatkozó munkaerőhiány csillapítható legyen. Az aprítós technológiák megjelenése és elterjedése a faanyag komplex hasznosítását hivatott segíteni, melyhez nélkülözhetetlen az aprítógépek kezelését végző képzett szakemberek utánpótlása. A jelenleg érvényben lévő jogszabályok szerint a gyűrűs kérgezőgépeket valamint az erdészeti aprító gépeket a géptípusra vonatkozó mezőgazdasági- és erdészeti gépkezelői jogosítvánnyal rendelkező munkavállaló kezelhet. A munkaerő piaci kutatások is alátámasztják, hogy a munkaerőpiacon hiány mutatkozik az erdészeti felkészítő gépek kezelését végző képzett szakemberekből.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által, a felnőttképzési adatszolgáltatási rendszerben kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: Mezőgazdasági vontató vezetésére érvényes korlátozás nélküli vezetői engedély (T vagy C+E vagy C1+E kategória).

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: –

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:–

- 10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: – perc
- 10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: – %
- 10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: –
- 10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

- 10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Gyakorlati vizsga
- 10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A. vizsgarész: Aprítógép üzemeltetése, aprítás végrehajtása

A vizsgázó aprítógéppel aprítást hajt végre. A feladatközlő lapon szereplő meghatározott fafajú aprítandó anyagot aprítógéppel leaprít. A feladat végrehajtásához szakszerűen használja a szükséges segédeszközöket és védőeszközöket. A vizsgatevékenység során az EBSZ vonatkozó előírásait betartja. A feladat végrehajtásának megkezdése előtt a helyszínt előkészíti és biztosítja. A feladat végrehajtása előtt ismerteti az elvégzendő tevékenységet.

B. vizsgarész: Hasítógép üzemeltetése, hasítás végrehajtása

A vizsgázó hasítógéppel hasítást hajt végre. A feladatközlő lapon szereplő meghatározott fafajú hasítandó erdei választékot a rendelkezésre álló anyagok közül kiválasztja, hasítógéppel elvégzi a hasítást. A feladat végrehajtásához szakszerűen használja a szükséges segédeszközöket és védőeszközöket. A vizsgatevékenység során az EBSZ vonatkozó előírásait betartja. A feladat végrehajtásának megkezdése előtt a helyszínt előkészíti és biztosítja. A feladat végrehajtása előtt ismerteti az elvégzendő tevékenységet.

C. vizsgarész: Kérgezőgép üzemeltetése, kérgezés végrehajtása

A vizsgázó kérgezőgéppel kérgezést hajt végre. A feladatközlő lapon szereplő meghatározott fafajú kérgezendő erdei választékot a rendelkezésre álló anyagok közül kiválasztja, kérgezőgéppel elvégzi a kérgezést. A feladat végrehajtásához szakszerűen használja a szükséges segédeszközöket és védőeszközöket. A vizsgatevékenység során az EBSZ vonatkozó előírásait betartja. A feladat végrehajtásának megkezdése előtt a helyszínt előkészíti és biztosítja. A feladat végrehajtása előtt ismerteti az elvégzendő tevékenységet.

- 10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc
- 10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 100 %
- 10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az A, B, C feladatok értékelése az alábbiakban megadott szempontok szerint külön-külön történik. Ha a vizsgázó a vizsgán súlyosan megsért a balesetelhárítási szabályokat, és ezzel saját,

vagy mások testi épségét veszélyezteti, akkor a vizsgát azonnal meg kell szakítani, és a vizsgázó a vizsgarészre 0%-ot kap.

- **a munkavégzés előtt a végrehajtandó feladatok ismertetése szóban**
A vizsgázó a gyakorlati feladat végrehajtása előtt szóban ismerteti az elvégzendő feladatot, annak lépéseit. Értékelendő szempont a kommunikáció minősége, az egyes munkafázisok megfelelő sorrendjének meghatározása és a lehetséges (nem várt) helyzetek esetén végzendő feladatok ismertetése. Az értékelésbe 10%-kal számít bele.
- **munkavégzés előtti feladatok végrehajtása:**
Munkaterület kijelölése, megfelelő szerszámok, eszközök, felszerelések előkészítése, a biztonságos munkatevékenység feltételeinek ellenőrzése. Az értékelésbe 10%-kal számít bele.
- **feladat végrehajtása:**
Az adott vizsgafeladat jellegétől függő munkafázisok szakszerű végrehajtása.
Az értékelésbe 60%-kal számít bele.
- **precíz feladatvégrehajtás:**
Értékelési szempont az, hogy a vizsgázó a vizsgafeladatot milyen precizitással, gondossággal hajtja végre.
Az értékelésbe 5 %-kal számít bele.
- **problémahelyzetek kezelése**
Értékelési szempont az, hogy a vizsgázó a vizsgafeladat végrehajtása során fellépő váratlan problémahelyzeteket (pl.: eszköz, szerszám meghibásodása, egyéb váratlan esemény) mennyire szakszerűen kezeli.
Az értékelésbe 5 %-kal számít bele.
- **tűz- munka- és környezetvédelmi előírások betartása**
Értékelési szempont az, hogy a vizsgázó a vizsgafeladat végrehajtása során a tűz- munka- és környezetvédelmi szabályokat milyen mértékben tartja be.
Az értékelésbe 10 %-kal számít bele.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 41 %-át elérte. Mindegyik feladatésznél (A, B, C) külön-külön is el kell érni a minimum 41 %-os eredményt az eredményes vizsgához.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

- Álljon rendelkezésre a vizsga teljes időtartamában egy olyan személy, aki az esetleges géphibák esetén el tudja végezni azok javítását.
- Álljon rendelkezésre vizsgahelyszínenként egy olyan személy, aki jogosult az erdészeti felkészítő gépek kezelésére, hogy szükség esetén a vizsgázó segítőjeként közreműködhessen, abban az esetben, ha nincsen másik vizsgázó, aki ezt a feladatot el tudná látni, illetve aki vészhelyzet kialakulása esetén szakszerű segítséget tud nyújtani.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- a vizsga lebonyolításához alkalmas vizsgahelyszín
- védőruha, védőeszközök, egyéni védőfelszerelések
- aprítógép, hasítógép, kérgezógép (kézi motoros és gépi)
- az aprítás, hasítás, kérgezés végrehajtásához szükséges egyéb eszközök
- elsősegélynyújtó eszközök, felszerelések, berendezések
- telefon
- személyszállító eszköz

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: –

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: –

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: –

11 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek